

HENRI BRUNO (HOORN)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS [DEN BOSCH]
26 JULI / 4 AUGUSTUS 1655
5418

Vervolg op een brief van Bruno op Lodewijk Huygens van juli 1655 (verloren?).

Samenvatting: Bruno bericht dat hij aan Huygens' zoon Lodewijk onder meer proefvellen van zijn psalmberijming heeft gestuurd, maar geen antwoord heeft ontvangen. Hij dringt aan op antwoord. Ook vraagt hij Huygens' voorspraak in een Hoornse rechtszaak.

In eerste instantie door een Hoornse procureur naar Den Haag gebracht. Deze trof Huygens niet thuis, maar vernam dat hij in Zuilichem verbleef. Hij bezorgde de brief op 4 augustus 1655 terug bij Bruno in Hoorn. Na toevoeging van een postscriptum werd de brief via de post aan Huygens gezonden. Over een antwoord van Huygens is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Hs. KA XLIIa, nr. 53: brief (dubbelvel, 21x32cm, ab | d; autografisch).

Vroegere uitgave: Worp 5, nr. 5418, pp. 240-241: samenvatting.

Namen: Apollo [=Huygens]; Johannes Cools; Johan Dedel; Frederik van Dorp; Philips Doublet jr.; Lodewijk Huygens; Hoornse procureur; client van die Hoornse procureur.

Plaats: Tusculanum.

Titel: *Dauids Psalmen* (Bruno 1656).

Glossarium: psalmus (psalm).

Transcriptie

Mijn Heer

Mijn Heer van Zuilichem etc.

In 's-Gravenhaghe.

¹Port.

Perillustris Domine,

Scripsi non ita pridem ad nobilissimum filium tuum Ludovicum; misi ipsi carmina quæ tum ad manum erant nonnulla. Addidi Psalmorum à me versorum tot quaterniones quot usque adhuc in publicum prodierunt. Ut per ocium mihi rescriberet an perlata hæc sint rectè omnia, manibus pedibusque obnixè rogavi. Responsi hactenus accepi ne (D× quidem. Accepi autem auditione par filiorum tuorum, cætera incomparabilium, in Gallias cum nobilissimo unâ cognato Doublethio profectum esse. Quinam autem illi ex quadrigâ tuâ sint, nondum potui explorare. Cæterum, si viro forsàn poëtæ apud poëtarum Apollinem vaticinii auguriive ullus sit locus, Ludovicum tuum itineris istius esse et socium, et ducem fortasse, et se quoque principibus permistum agnoscere Achivis. Nullus enim dubito quin, absque hoc foret, Laconicâ saltem brevitate mihi foret responsurus. Quicquid hujus sit, ad te confugio, et supplex tua numina posco, ut vel per filium hunc, si domi est, vel per alium, vel, si Brunonem tali digneris honore, ipse certiozem me facere digneris, litteras meas et rectè traditas esse, et quod iis continebatur, ex mente meâ ritè fuisse acceptum curatumque. Vale, perillustris Domine, ac tumultariæ festi nationi ignosce.

Tuus omni nomine,
Henricus Bruno.

1. De toevoeging <Port.> is er bij de tweede verzending, na 4 augustus 1655, bijgeschreven. Aanvankelijk stond er vermoedelijk een naam (of 'door een vriend,' of iets dergelijks), maar dit is onleesbaar gemaakt door doorhalingen.

Hornæ, 26 Quintilis 1655.

Is qui hasce affert, procurator est nostras ad lites, nimirum, non ad mea certè negocia, sed ad negocium hominis hinc alicujus, cujus de capite agi ait comitia. Amicus est mihi, honestus habetur, honesti itaque causam agere videtur. Honestè itaque pro eo ejusque innocente, ut affirmat, cliente, apud amplissimam tuam intercedere humanitatem ausus fui, ut, re cognitâ, si vacet, atque exploratâ, id apud Dominos Dedelium, Dorpiumque aut etiam, si placet, alios (nulla etenim de morte hominis cunctatio longa est) in alienâ agere causâ digneris quod actum velles in tuâ. Id quod ut agas et ne actum agas, si non hominis at certè humanitatis causâ, etiam atque etiam, iterum iterumque rogo, qui sum

tuus
Bruno.

Quando hasce scripserim, ex paginâ versâ apparet. Redditæ mihi eadem sunt hodie ab eodem cui commiseram procuratore. Is, quia in Tusculanum te tuum profectum intellexerat, tradendarum earum, quia fructum inde suo sibi negotio nullum videbat, curam nullam habuisse videtur. Res ipsius transacta est. Cæterum, quod de nobilissimi Ludovici meisque rebus præmisi, id ut effectum des, unicè rogo. Summus et amicus et poëta Janus Coolsius, quo hæc præsentè scribo, se meque amplissimo prolixissimoque tuo favori commendatos exoptat. Hornæ, ²IV Augusti 1655.

Vertaling

Aan de heer van Zuilichem,

te Den Haag.

Edele heer,

Ik ³schreef niet zo heel lang geleden aan uw edele zoon Lodewijk en ik zond hem enkele gedichten die mij toen ter hand waren. Ik voegde er katernen bij van de door mij berijmde psalmen voor zover die toen al van de pers waren gekomen. Ik vroeg hem nederig maar dringend of hij mij bij gelegenheid wilde berichten of alles goed was aangekomen. Geen ⁴‘kik’ zelfs heb ik ten antwoord ontvangen. Wel heb ik van horen zeggen vernomen dat ⁴twee van uw in alle andere opzichten voortreffelijk zoons in gezelschap van hun neef [Philips] Doublet [II] naar Frankrijk zijn vertrokken. Wie dat echter van uw vierspan mogen zijn, heb ik nog niet kunnen achterhalen. Overigens, als er voor een ⁵dichtersman ten overstaan van de ⁶Apollo der dichters enige plaats mag zijn voor waarzeggerij, dan is misschien uw Lodewijk zowel de metgezel als de aanvoerder van deze reis, en zal hij bemerken zich te hebben begeven in [het strijdgewoel van] de Griekse vorsten. Ik twijfel er echter geenszins aan dat hij zonder dat mij zou hebben geantwoord, minstens met Laconische beknoptheid. Hoe het ook zij, ik neem mijn toevlucht tot u, en ik vraag nederig uw voorspraak dat u òf door deze zoon [Lodewijk], als die thuis is, òf door een van uw andere zoons, òf dat uzelf, indien u Bruno een dergelijke eer waardig acht, mij laat weten of mijn [eerdere] ⁷brief goed is aangekomen en of wat daarin bijgesloten was in overeenstemming met mijn bedoeling goed is begrepen en uitgevoerd. Gegroet, edele heer, en vergeef dit rumoerige feestvolk.

2. De V van het dagnummer kan met enige goede wil als een gekantelde 2 worden gelezen, In dat geval zou het dagnummer 12 zijn.

3. Bruno aan Lodewijk Huygens, juli 1655 (verloren?).

4. Inderdaad waren Christiaan en Lodewijk Huygens, in gezelschap van Philips Doublet jr. op 28 juni 1655 vanuit Den Haag naar Parijs afgereisd.

5. Bruno.

6. Huygens.

7. Kennelijk een verwijzing naar Bruno’s brief aan Lodewijk Huygens.

In alle opzichten uw
Hendrik Bruno.

Hoorn, 26 juli 1655.

De brenger van deze brief is procureur van onze zaken, dat wil zeggen, niet van mijn persoonlijke zaken, maar van die van een man van alhier, over wie de raad een doodvonnis velt naar men zegt. Hij [de brenger] is een vriend van mij, wordt voor oprecht gehouden, en lijkt daarom de zaak van een oprecht man te verdedigen. Ik heb daarom moed gevat u te vragen voor hem en voor zijn onschuldige cliënt (naar hij verzekert) tussenbeide te komen, in die zin dat u - na van de zaak kennis te hebben genomen als u daar tijd voor hebt, en deze te hebben onderzocht - zich verwaardigt bij de heren [Johan] Dedel, [Frederik] van Dorp, en eventueel ook anderen (geen enkel uitstel is immers te lang als het om het leven van een mens gaat) dát te bepleiten in de zaak van een ander wat u zou willen dat anderen deden in een zaak van u. Dat u dat alles doet en geen gedane zaken, zo niet vanwege de man dan wel uit menselijkheid, dat vraag ik u opnieuw en opnieuw, en keer op keer, ik die ben

uw [Hendrik] Bruno.

Wanneer deze brief geschreven is leest u op de andere zijde. De brief is mij vandaag terugbezorgd door de procureur aan wie ik hem had toevertrouwd. Het schijnt dat hij, omdat hij vernomen had dat u naar uw ⁸Tusculanum was vetrokken, er geen heil in zag deze brief daarheen te bezorgen, omdat hij niet zag hoe u van daar uit zijn zaak zou kunnen behartigen. Zijn zaak is [trouwens] afgehandeld. Voor het overige vraag ik u vooral dat u gevolg geeft aan ⁹wat ik over mijn zaken en die van Lodewijk vooruit heb gezonden. Mijn beste dichtersvriend Joannes Cools, in wiens aanwezigheid ik dit schrijf, verzoekt met mij in uw edele en rijkelijke gunst te worden opgenomen. Hoorn, 4 augustus 1655.

8. Zeker wordt hier naar Huygens' heerlijkheid Zuilichem verwezen. Huygens was van 4 juli tot 2 augustus 1655 op reis naar Antwerpen en Brussel, samen met zijn zoon Constantijn jr., zijn zuster Susanna en haar echtgenoot Philips Doublet. Op 28 juli reisden de Doublets vanuit 's-Hertogenbosch naar Den Haag, Huygens zelf met zijn zoon naar Zuilichem, waar hij tot 31 juli verbleef. De bezorger van de brief kan dus heel goed in Den Haag van Doublet hebben vernomen dat Huygens te Zuilichem verbleef.

9. Kennelijk weer een verwijzing naar wat besloten was in Bruno's brief aan Lodewijk Huygens.